

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 21 december 2007

om medgivande av ett undantag på begäran av Belgien för regionen Flanderns räkning i enlighet med rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket

[delgivet med nr K(2007) 6654]

(Endast den nederländska texten är giltig)

(2008/64/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

(5) Stallgödseldekretet gäller hela Flandern.

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

(6) I den lagstiftning som genomför direktiv 91/676/EEG anges gränser för tillförseln av både kväve och fosfor. Tillförsel av fosfor genom kemiska gödselmedel är i regel förbjuden, om det inte genomförs en jordanalys och ett tillstånd utfärdas av den behöriga myndigheten.

med beaktande av rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket ⁽¹⁾, särskilt punkt 2 tredje stycket i bilaga III, och

av följande skäl:

(1) Om den mängd stallgödsel som en medlemsstat avser att sprida per hektar och år skiljer sig från den mängd som anges i punkt 2 andra stycket första meningen samt i punkt 2 a i bilaga III till direktiv 91/676/EEG, måste den fastställas så att den inte inverkar på möjligheten att uppnå de syften som anges i artikel 1 i det direktivet. Den måste också vara motiverad på grundval av objektiva kriterier exempelvis, såsom i detta fall, lång vegetationsperiod och grödor med stort kväveupptag.

(7) Vattenkvalitetsdata som redovisats visar en minskad genomsnittlig nitrathalt i grundvatten och i ytvatten. I ytvatten minskar även fosforhalten.

(2) Belgien har för regionen Flanderns räkning lämnat in en begäran till kommissionen om undantag enligt punkt 2 tredje stycket i bilaga III till direktiv 91/676/EEG.

(8) Tillförseln av kväve från stallgödsel minskade under perioden 1997–2005 från 162 miljoner kg till 122 miljoner kg och tillförseln av fosfor (P₂O₅) från stallgödsel minskade under samma period från 72 miljoner kg till 50 miljoner kg. I båda fallen beror minskningen på att antalet djur minskat, att man använder foder med lågt näringsinnehåll och på gödselseparering. Användningen av kväve och fosfor genom kemiska gödselmedel har minskat med 44 % respektive 82 % sedan 1991 och motsvarar nu 57 kg kväve per hektar och 6 kg fosfat per hektar.

(3) Det begärda undantaget gäller Belgiens planer på att i Flandern på vissa gårdar tillåta spridning av upp till 250 kg kväve per hektar och år från stallgödsel på skiften med vall och majs med insädd av gräs och upp till 200 kg kväve per hektar och år från stallgödsel på skiften med höstvetete följt av en fånggröda eller med betor.

(9) Det underlagsmaterial som presenteras i begäran visar att den föreslagna mängden på 250 respektive 200 kg kväve per hektar och år från stallgödsel är motiverad på grundval av objektiva kriterier såsom lång vegetationsperiod och grödor med stort kväveupptag.

(4) Den lagstiftning som genomför direktiv 91/676/EG för Flandern, dekretet om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket (*stallgödseldekretet*), antogs den 22 december 2006 ⁽²⁾ och gäller även det begärda undantaget.

(10) Kommissionen anser efter granskning av begäran att de föreslagna mängderna på 250 respektive 200 kg kväve per hektar och år från stallgödsel inte inverkar på möjligheten att uppnå de syften som anges i direktiv 91/676/EEG under förutsättning att vissa strikta villkor uppfylls.

⁽¹⁾ EGT L 375, 31.12.1991, s. 1. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Belgisch Staatsblad, 29.12.2006, s. 76368.

- (11) För att undvika att tillämpningen av det begärda undantaget leder till en intensifierad djuruppfödning bör de behöriga myndigheterna se till att antalet djur som kan hållas på varje gård begränsas (utsläppsrätter för näringsämnen) i Flandern enligt de bestämmelser som anges i stallgödseldekretet av den 22 december 2006.
- (12) Detta beslut bör tillämpas inom ramen för det andra åtgärdsprogrammet i Flandern som gäller perioden 2007–2010 (stallgödseldekretet av den 22 december 2006).
- (13) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den nitratkommitté som inrättats enligt artikel 9 i direktiv 91/676/EEG.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det undantag som Belgien har begärt för regionen Flanderns räkning genom en skrivelse av den 5 oktober 2007, i avsikt att tillåta en större mängd stallgödsel än vad som anges i punkt 2 andra stycket första meningen och i punkt 2 a i bilaga III till direktiv 91/676/EEG, medges under förutsättning att de villkor som anges i detta beslut uppfylls.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut avses med

- a) *gårdar*: jordbruksföretag med eller utan djuruppfödning.
- b) *skifte*: ett enskilt fält eller en samling fält som är likartade i fråga om grödor, jordtyp och gödslingsmetoder.
- c) *vall*: permanent eller tillfällig vall (tillfällig vall ligger vanligen mindre än fyra år).
- d) *grödor med högt kvävebehov och lång vegetationsperiod*: vall, majs med insädd av gräs före eller efter skörden, varvid gräset har slagits och avlägsnats från fältet och fungerar som fånggröda, höstvetete följt av en fånggröda, sockerbetor eller foderbetor.
- e) *betesdjur*: nötkreatur (med undantag av gödkalvar), får, getter och hästar.
- f) *gödselseparering*: process där grisgödsel på fysisk-mekanisk väg delas upp i två fraktioner, en fast och en flytande fraktion, och som utförs för att förbättra spridningen på mark och öka återvinningen av kväve och fosfor.

- g) *markprofil*: jordskiktet under marknivån ned till ett djup på 0,90 m, om inte den högsta grundvattennivån i genomsnitt ligger högre; i det senare fallet ska markprofilen vara ned till ett djup som är genomsnittet av den högsta grundvattennivån.

Artikel 3

Tillämpningsområde

Detta beslut ska tillämpas från fall till fall, och enligt de villkor som anges i artiklarna 4, 5, 6 och 7, på en gårds specificerade skiften som odlas med grödor med högt kvävebehov och lång vegetationsperiod.

Artikel 4

Årligt godkännande och åtagande

1. Lantbrukare som önskar ett undantag ska varje år lämna in en ansökan till den behöriga myndigheten.
2. I samband med denna årliga ansökan ska de skriftligen åta sig att uppfylla villkoren i artiklarna 5, 6 och 7.
3. De behöriga myndigheterna ska se till att alla ansökningar om undantag genomgår en administrativ kontroll. Om de behöriga myndigheternas kontroll av de ansökningar som avses i punkt 1 visar att villkoren i artiklarna 5, 6 och 7 inte är uppfyllda, ska den sökande informeras om detta och ansökan ska anses ha avslagits.

Artikel 5

Gödselseparering

1. Gödselsepareringen ska vara minst så effektiv att 80 % av suspenderat material, 35 % av totalkväve och 70 % av totalfosfor överförs till den fasta fraktionen. Effektiviteten för överföringen till den fasta fraktionen ska bedömas genom massbalans.
2. Den fasta fraktion som erhålls vid gödselsepareringen ska levereras till auktoriserade återvinningsanläggningar i syfte att reducera lukt och andra utsläpp, förbättra de jordbrukstekniska och hygieniska egenskaperna, underlätta hanteringen och förbättra återvinningen av kväve och fosfat. Den återvunna produkten får inte spridas på jordbruksmark i Flandern utom i parker, grönområden och privata trädgårdar.
3. Den flytande fraktion som erhålls vid gödselsepareringen ska flyttas till lager. För att gödseln ska betraktas som separerad ska förhållandet kväve/fosfat (N/P_2O_5) vara minst 3,3 och kvävekoncentrationen ska vara minst 3 g per liter.

4. Lantbrukare som utför gödselseparering ska varje år till de behöriga myndigheterna lämna in uppgifter om mängden gödsel som sänts till separering, mängden och bestämmelseorten för den fasta fraktionen och för den separerade gödseln samt deras kväve- och fosforhalt.

5. De behöriga myndigheterna ska fastställa metoderna för bedömning av den separerade gödselns sammansättning, variationer i sammansättningen och effektiviteten i separationen för varje gård som omfattas av enskilt undantag och informera kommissionen om dessa metoder.

6. Ammoniak och andra utsläpp från gödselseparering ska samlas upp och behandlas för att minska miljöeffekterna och den skadliga inverkan på miljön.

Artikel 6

Spridning av stallgödsel och andra gödselmedel

1. Den mängd stallgödsel från betesdjur och separerad gödsel som varje år sprids på marken, inklusive gödsel som sprids av djuren själva, får inte överstiga den mängd gödsel som anges i punkt 2, under de villkor som anges i punkterna 3–11.

2. Mängden stallgödsel från betesdjur och separerad gödsel får inte överstiga 250 kg kväve per hektar och år på skiften med vall eller majs med insädd av gräs och 200 kg kväve per hektar och år på skiften med höstvetete följt av en fånggröda eller med betor.

3. Den totala kvävetillförseln ska vara anpassad till den berörda grödans näringsbehov och ska ta hänsyn till kvävetillförseln från marken och den ökade kvävemängden från stallgödsel till följd av separeringen. Den får inte i något fall överstiga 350 kg per hektar och år på skiften med vall, 220 kg per hektar och år på skiften med sockerbetor, 275 kg per hektar och år på skiften med höstvetete följt av en fånggröda, foderbetor eller majs med insädd av gräs, med undantag i det senare fallet för skiften på sandjordar, där kvävetillförseln inte får överstiga 260 kg per hektar och år.

4. För varje gård ska det finnas en gödslingsplan för hela arealen som beskriver växtföljden och den planerade spridningen av stallgödsel och kväve- och fosforgödselmedel. Den ska finnas tillgänglig på gården senast den 15 februari varje kalenderår.

Gödslingsplanen ska omfatta följande:

- a) Antalet djur och en beskrivning av inhysnings- och lagrings-systemen, inklusive lagringskapaciteten för stallgödsel (volymer).
- b) En beräkning av kväve- och fosformängder i den stallgödsel som produceras inom gården.
- c) En beskrivning av gödselsepareringen och den separerade gödselns förväntade egenskaper.
- d) Mängd, typ och egenskaper avseende den stallgödsel som skickas från eller tas emot på gården.
- e) En beräkning av kväve- och fosformängder i den stallgödsel som ska spridas inom gården.
- f) Växtföljden och arealen för skiften med grödor med högt kvävebehov och lång vegetationsperiod och för skiften med andra grödor, samt en skiss över de enskilda fältens läge.
- g) Grödornas förväntade kväve- och fosforbehov för varje skifte.
- h) Tillförsel av kväve och fosfor från stallgödsel på varje skifte.
- i) Tillförsel av kväve och fosfor från handelsgödsel och andra gödselmedel på varje skifte.

Planerna ska ses över senast sju dagar efter det att ändringar i jordbruksmetoderna företagits, för att garantera att planerna överensstämmer med de använda jordbruksmetoderna.

5. Varje gård ska ha en bokföring över gödselanvändningen. Bokföringen ska lämnas in till den behöriga myndigheten för varje kalenderår.

6. Varje gård som medges ett enskilt undantag ska godta att den ansökan som avses i artikel 4.1, gödslingsplanen och bokföringen över gödselanvändningen kan bli föremål för kontroll.

7. På varje gård ska jordens kväve- och fosforhalt analyseras minst vart fjärde år för varje skifte. Minst en analys per fem hektar jordbruksmark ska göras.

8. Nitrathalten i markprofilen ska mätas varje år på hösten på minst 25 % av de gårdar som omfattas av undantag. Jordproverna och jordanalyserna ska omfatta minst 5 % av de skiften som odlas med grödor med högt kvävebehov och lång vegetationsperiod och minst 1 % av övriga skiften. Minst tre prover från tre olika markskikt ska tas per två hektar jordbruksmark.

9. Stallgödsel får inte spridas på hösten före vallodling.

10. Minst två tredjedelar av mängden kväve från stallgödsel, med undantag för kväve från stallgödsel från betesdjur, ska spridas före den 15 maj varje år.

11. De utsläppsfaktorer avseende kväve och fosfor för nötkreatur som fastställs i artikel 27.1 i det flamländska stallgödseldekretet av den 22 december 2006 ska tillämpas från och med första giltighetsåret för detta beslut.

Artikel 7

Markskötsel

Lantbrukare som medges ett enskilt undantag ska vidta följande åtgärder:

- a) Vall ska plöjas på våren.
- b) Vall får inte innehålla baljväxter eller andra växter som binder atmosfäriskt kväve.
- c) Plöjd vall ska omedelbart följas av en gröda med högt kvävebehov och gödselmedel får inte spridas det år då permanent vall plöjs.
- d) Fånggrödor ska sås omedelbart efter höstveteskörden och senast den 10 september.
- e) Fånggrödor får inte plöjas ned före den 15 februari, i syfte att garantera att jordbruksmarken har ett växttäck som återför höstens nitratförluster från de lägre markskikten och begränsar vinterförlusterna.

Artikel 8

Övriga åtgärder

1. Detta undantag ska tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av de åtgärder som krävs för att följa gemenskapens övriga miljölagstiftning.

2. De behöriga myndigheterna ska se till att undantag som medges för spridning av separerad gödsel är förenliga med den kapacitet som finns i de anläggningar som godkänts för bearbetning av den fasta fraktionen.

Artikel 9

Åtgärder i fråga om gödselproduktion och transport

1. De behöriga myndigheterna ska se till att gränsen för det antal djur som kan hållas på varje gård (utsläppsrätter för näringsämnen) i Flandern respekteras i enlighet med bestämmelserna i stallgödseldekretet av den 22 december 2006.

2. De behöriga myndigheterna ska se till att gödseltransporter utförda av ackrediterade transportörer som klassificerats i kategorierna A 2^ob, A 5°, A 6°, B och C enligt artiklarna 4 och 5 i det flamländska ministerdekretet av den 19 juli 2007 ⁽¹⁾ registreras med hjälp av geografiska positioneringssystem.

3. De behöriga myndigheterna ska se till att gödselsammansättningen analyseras med avseende på kväve- och fosforhalten före varje transport. Gödselproverna ska analyseras av erkända laboratorier och analysresultaten ska meddelas de behöriga myndigheterna och den mottagande lantbrukaren.

Artikel 10

Övervakning

1. Den behöriga myndigheten ska varje år framställa och uppdatera kartor som visar procentandelen gårdar, antalet skiften, procentandelen djur och procentandelen jordbruksmark som omfattas av enskilda undantag i varje kommun. Kartorna ska skickas in till kommissionen en gång om året, första gången senast i februari 2008.

2. Ett övervakningsnät för provtagning av ytvatten och ytligt grundvatten ska inrättas och upprätthållas för bedömning av undantagets effekter på vattenkvaliteten.

3. Kartläggningar och näringsanalyser ska göras för att samla in uppgifter om lokal markanvändning, växtföljder och jordbruksmetoder på gårdar som omfattas av enskilda undantag. Dessa uppgifter kan användas för modellbaserade beräkningar av omfattningen av nitratutlakning och fosforförluster från skiften där högst 200 kg eller 250 kg kväve från stallgödsel och separerad gödsel tillförs per hektar och år enligt artikel 6.2.

⁽¹⁾ Belgisch Staatsblad, 31.8.2007, s. 45564.

4. Övervakningsstationer, som täcker minst 150 gårdar, ska inrättas för insamling av uppgifter om kväve- och fosforhalter i markvatten, om mineralkväve i markprofilen och motsvarande kväve- och fosforförluster genom rotzonen ut i grundvattnet samt om kväve- och fosforförluster genom avrinning på och under markytan, både i områden som omfattas av undantag och i övriga områden. Övervakningsstationerna ska vara representativa för alla jordarter (ler-, silt-, sand- och lössjordar) samt för gödslingsmetoder och grödor. Övervakningsnätets sammansättning får inte ändras under tillämpningsperioden för detta beslut.

5. En stärkt övervakning ska genomföras i avrinningsområdet på sandjordar.

Artikel 11

Kontroller

1. De behöriga myndigheterna ska göra administrativa kontroller av alla gårdar som omfattas av ett enskilt undantag, för att övervaka att den högsta tillåtna mängden kväve per hektar och år i form av stallgödsel inte överskrids och att bestämmelserna om högsta tillåtna mängder för kväve- och fosforgödsel och villkoren för markanvändning och för gödselseparering och transport följs.

2. De behöriga myndigheterna ska se till att analysresultaten beträffande nitrathalten i markprofilen på hösten kontrolleras. Om kontrollerna visar att gränsen på 90 kg kväve per hektar eller de lägre värden som fastställts av den flamländska regeringen enligt artikel 14.1 i det flamländska stallgödseldekretet av den 22 december 2006 överskrids på ett visst skifte, ska lantbrukaren informeras och skiftet inte medges undantag under det därpå följande året.

3. De behöriga myndigheterna ska, grundat på en riskbedömning och resultaten av de administrativa kontroller som avses i punkt 1, se till att kontroller på plats genomförs av minst 1 % av gödseltransporterna. Dessa kontroller ska minst omfatta kontroll av att kraven på ackreditering uppfylls, granskning av följedokument, kontroll av stallgödselns ursprung och bestämmelseort samt provtagning på transporterad gödsel. Gödselproverna kan tas under lastning, där så är lämpligt med hjälp av automatiska provtagare på fordonen. Gödselproverna ska analyseras av laboratorier som erkänts av de behöriga myndigheterna och analysresultaten ska meddelas den levererande och den mottagande lantbrukaren.

4. Det ska upprättas ett fältkontrollprogram grundat på riskanalys samt på resultat från tidigare års kontroller och resultat från allmänna stickprovskontroller av tillämpningen av lagstift-

ning som genomför direktiv 91/676/EEG. Fältkontroller ska göras på minst 5 % av de gårdar som omfattas av ett enskilt undantag och avse de villkor som anges i artiklarna 5, 6 och 7.

Artikel 12

Rapportering

1. Den behöriga myndigheten ska varje år lämna in övervakningsresultaten till kommissionen, tillsammans med en rapport om vattenkvalitetens utveckling, en utvärdering av nitrathalter i markprofilen på hösten för de olika grödorna på gårdar som omfattas av undantag samt utvärderingsmetoder. Rapporten ska visa hur tillämpningen av villkoren för undantaget utvärderas genom kontroller på gårds- och skiftesnivå, och den ska innehålla uppgifter, grundade på administrativa kontroller och fältkontroller, om gårdar som inte uppfyller villkoren.

2. Rapporten ska också innehålla uppgifter om gödselseparering, inklusive vidare bearbetning och användning av den fasta fraktionen, samt detaljerade uppgifter om separeringssystemens egenskaper, deras effektivitet och den separerade gödselns sammansättning.

3. Utöver de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 ska rapporten innehålla uppgifter om gödsling på alla gårdar som omfattas av enskilda undantag, utvecklingen när det gäller gödselproduktionen i Flandern i fråga om kväve och fosfor, resultaten av de administrativa kontrollerna och fältkontrollerna av gödseltransporter samt resultaten av kontrollerna av näringsbalansen på gårdsnivå för beräkning av utsläppskoefficienter för gris och fjäderfä.

4. Den första rapporten ska lämnas in senast i december 2008 och därefter i juli varje år.

5. De erhållna resultaten kommer att beaktas av kommissionen vid en eventuell ny begäran om undantag.

Artikel 13

Tillämpning

Detta beslut ska tillämpas inom ramen för Flanderns åtgärdsprogram 2007–2010 (stallgödseldekretet av den 22 december 2006) och det ska upphöra att gälla den 31 december 2010.

Artikel 14

Detta beslut riktar sig till Konungariket Belgien.

Utfärdat i Bryssel den 21 december 2007.

På kommissionens vägnar
Stavros DIMAS
Ledamot av kommissionen
